

Alkmaión

Fragmenta DK 24 B

B 1 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum VIII, 83 (cfr. A 1)

[Začátek spisu:]

Alkmaión z Krotónu, syn Peirithũv, toto pravil Brotínovi, Leontovi a Bathylovi:

Jak o nezjevných, tak o smrtelných věcech mají jasno bozi; nám však – jakožto lidem – náleží pouze se dohadovat.

Ἄλκμαίων Κροτωνιήτης τάδε ἔλεξε Πειρίθου υἱὸς Βροτίνωι καὶ Λέοντι καὶ Βαθύλλωι περὶ τῶν ἀφανέων, περὶ τῶν θνητῶν σαφήνειαν μὲν θεοὶ ἔχοντι, ὡς δὲ ἀνθρώποις τεκμαίρεσθαι καὶ τὰ ἐξῆς.

B 1a = Theophrastos, De sensu et sensibilibus 25 (Alkmaión A 5)

Člověk se od jiných živočichů liší tím, že pouze on chápe. Ostatní vnímají, avšak nechápe.

ἄνθρωπον γὰρ φησὶ τῶν ἄλλων διαφέρειν ὅτι μόνον ξυνίησι, τὰ δ' ἄλλα αἰσθάνεται μὲν, οὐ ξυνίησι δέ.

B 2 = Pseudo-Aristotelés, Problemata 17, 3; 916a33

Alkmaión praví, že člověk hyne proto, ježto nemůže připojit počátek ke konci.

τοὺς ἀνθρώπους φησὶν Ἄλκμαίων διὰ τοῦτο ἀπόλλυσθαι, ὅτι οὐ δύνανται τὴν ἀρχὴν τῶι τέλει προσάψαι.

B 3 = Áetios V, 14, 1

O mezcích Alkmaión soudí, že samci jsou neplodní následkem příliš zředěného a chladného semene, samice pak následkem neotevření děloh. Vždyť takhle to sám řekl.

Ἄλκμαίων τῶν ἡμιόνων τοὺς μὲν ἄρρενας ἀγόνους παρὰ τὴν λεπτότητα τῆς θορῆς καὶ ψυχρότητα, τὰς δὲ θηλείας παρὰ τὸ μὴ ἀναχάσκειν τὰς μήτρας· οὕτω γὰρ αὐτὸς εἶρηκε.

B 4 = Áetios V, 30, 1 (Dox. 442)

Alkmaión říká, že zdraví se udržuje rovnoprávností sil vlhkosti a sucha, chladu a tepla, kyselého a sladkého i ostatních – a že samovláda každé z nich působí nemoc. Samovláda kterékoliv z nich je zhoubná. Nemoc vzniká z nadbytku tepla nebo chladu, vzniká v krvi, míše nebo v mozku. Někdy však nemoci vznikají i z vnějších příčin, jako z některých vod nebo z krajiny, námahy, násilí a podobně. Zdraví spočívá v souměrnosti směsi těchto činitelů.

Ἄλκμαίων τῆς μὲν ὑγείας εἶναι συνεκτικὴν τὴν ἰσονομίαν τῶν δυνάμεων, ὑγροῦ, ξηροῦ, ψυχροῦ, θερμοῦ, πικροῦ, γλυκέος καὶ τῶν λοιπῶν, τὴν δ' ἐν αὐτοῖς μοναρχίαν νόσου ποιητικὴν· φθοροποιὸν γὰρ ἑκατέρου μοναρχίαν. καὶ νόσον συμπίπτειν ὡς μὲν ὑφ' οὗ ὑπερβολῆι θερμότητος ἢ ψυχρότητος, ὡς δὲ ἐξ οὗ διὰ πλῆθος τροφῆς ἢ ἔνδειαν, ὡς δ' ἐν οἷς ἢ αἷμα ἢ μυελὸν ἢ ἐγκέφαλον. ἐγγίνεσθαι δὲ τούτοις ποτὲ κακὰ τῶν ἔξωθεν αἰτιῶν, ὑδάτων ποιῶν (?) ἢ χώρας ἢ κόπων ἢ ἀνάγκης ἢ τῶν τούτοις παραπλησίων. τὴν δὲ ὑγείαν τὴν σύμμετρον τῶν ποιῶν κρᾶσιν.

B 5 = Kléméns Alexandrijský, Stromata VI, 16

Vždyť Alkmaión z Krotónu říká:

Je snadnější mít se na pozoru před nepřítelem než přítelem.

(...)

Ἄλκμαίωνος γὰρ τοῦ Κροτωνιάτου λέγοντος·

ἔχθρον ἄνδρα ῥᾶιον φυλάξασθαι ἢ φίλον·

ὁ μὲν Σοφοκλῆς ἐποίησεν ἐν τῇ Ἀντιγόνηι (652)·

τί γὰρ γένοιτ' ἂν ἕλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;